

جاده‌های گردشگری در نواحی قطبی

مطالعه موردی، هتل‌های یخ

دکتر مسعود تقایی *

نسرین اریسیان **

کانادا و آلاسکا و حرکت به سوی مناطق قطبی ترغیب می‌نماید. این گونه مناطق که با وجود قابلیت‌های خود به علت سختی شرایط زیست و عدم توانایی انسان ابتدایی از پرقراری را بیمه کامل با این محیط‌های خشن، تاکنون بدون استفاده پاسقی سانده پسوند امروزه بیش از پیش مورد توجه قرارمی‌گیرند. شاید بتوان گفت، این نقاط آخرین دژهای تسخیر شده کره زمین در مقابل بشر مهاجر یوده‌دانکه اکنون می‌روند تا باسلاخ تکنولوژی و داشت انسان برای غلبه بر محیط، تسخیر شوند. الله این حرکت در جنوبگان (قاره قطب جنوب) هنوز محدود به فعالیتهای اندکی است که به آنها اشاره خواهیم کرد، ولی در نیمکره شمالی چشمگیرتر و جدی‌تر است.

در این مقاله کوشیده‌ایم با استفاده از منابع اسنادی به دست آمده از کتابها و مقالات اندکی که در این مورد وجود دارد و عدالتاً با مراجعه با سایتهاي مختلف اینترنت به برسی شرایط طبیعی و توانهای نواحی قطبی با تأکید به فعالیتهای بیرونی که در زمینه توسعه صنعت توریسم در این مناطق انجام می‌شود و می‌تواند در جذب سرمایه، جمعیت و سکونت آینده در این سرزمینها مؤثر واقع گردد.

روابط انسان و محیط

تأثیرات پدیده‌های طبیعی در فعالیتهای انسانی، روابط مقابل انسان و محیط، مقاومت مربوط به وحدت کل جهان، از جمله مباحثی است که از دوران قدیم تاریخ بشر، همواره ذهن متغیران بر جسته را به خود مشغول داشته است. عده‌ای از محققین به قدرت و توانایی انسان در کنترل همه

چکیده

اکوتوریسم نوعی از گردشگری است که بر جاذبه‌های طبیعی، تأکید دارد (ادینگتون اکوتوریسم، ۱۳۷۴) و این صنعت به ویژه در نواحی خاصی از کره زمین که طبیعت چهره خشن‌تری را ارائه می‌دهد، بیش از هرچیز نیازمند برقراری رابطه انسان با محیط می‌باشد. لذا در این مقاله به لزوم و نحوه این ارتباط و نقش مؤثر انسان در این امر پرداخته و ضمن بررسی آب و هوا به عنوان یکی از مهمترین عوامل مؤثر در محیط، ویژگی‌های آب و هوای نواحی قطبی را به لحاظ شرایط خاصی که در صنعت جهانگردی این مناطق به وجود می‌آورند. مطالعه نموده‌ایم سرانجام هتل‌های یخ را به عنوان بهترین نمونه استفاده از یکی از خشن‌ترین محیط‌های طبیعی کره زمین به عنوان جاذبه‌های گردشگری معرفی کردیم. این نمونه می‌تواند الگویی مناسب برای سرزمهنهای باشد که دارای چهره‌های خشن و متفاوتی از طبیعت می‌باشتند.^(۱)

مقدمه

دیرزمانی نیست که سرزمهنهای سته قطبی برای سکونت و فعالیت موردن توجه بشر قرارمی‌گیرد. همانطور که قرنها پس از آغاز زندگی انسان برروی کره زمین، افزایش جمعیت و نیاز به فضاهای زیستی انگیزه کشف سرزمینهای جدید مانند آمریکا و حرکت گروههای بزرگ جمعیتی به سوی این مناطق گردید، اکنون نیز همان نیاز که هر روز بیشتر از روز پیش احساس می‌شود، مردم جهان را به مهاجرت به مناطق کم جمعیت اروپای شمالی و

چهره‌های طبیعی سیاره زمین، رانیز نظری اشکال قاره‌ها، اقیانوس‌ها و پست‌ها و بلندیها به عهده دارد. گاهی خشونت آب و هوای میلیونها ساعت تلاش و کوشش گروهها و دسته‌های انسانی را در نتیجه طوفانها، سیلابها، خشکسالیها و سرماها به کلی نابود می‌کند و اوضاع اقتصادی و اجتماعی ناحیه‌ای را مختلف می‌نماید. انهدام چنین خشونت بار موجب آن شده است که حتی شرکتهای بین‌المللی اغلب عمالک نیر خودات ناشی از آب و هوای از سوانح و اتفاقات معمولی کاملاً جاذب‌می‌شوند و آن را در از قدرت جوامع انسانی به شمار آورند.

در این میان انسان قرن ما توانسته است با ایجاد دستگاه‌های حرارت مسکنی، ارکان‌دیشن، هوا، ایجاد پارهانهای مصنوعی، ساختمان سدها، پیش‌گویی هوا، ایجاد وسائل نقلیه، تهیه لباس‌های موردنیاز، مصرف موادغذایی لازم و تجویز داروهای مخصوص از خشونت آب و هوای کاحدو تا حدودی اثرات منفی آنرا خنثی نماید. یعنی انسان قادر است با صرف هزینه‌های گراف بخشانی از نواحی خشک دنیا را آبیاری کرده و چهره بی‌روح آنها را تکین و فن به چیزی جاندار و زنده تبدیل کند یا این که در نواحی سرد جهت مقابله با خشونت آب و هوای مسکن و محل کار خوش را گرم نگه دارد.

با این حال امکانات علمی و عملی در عصر ماستهای می‌تواند در مقیاسهای محلی مؤثر افتاد و محدودیتهای ناشی از عوامل آب و هوایی در وابستگی موجودات زنده با عوامل طبیعی تقریباً پیچیده است و ادامه حیات در سیاره زمین منوط به قبول پاره‌ای از شرایط طبیعی یا تعاطق با آنها است.

در قرن بیستم جوامع انسانی جهت بهره‌وری‌های بیشتر اقتصادی، با هدایت تکین و فن به نواحی مختلف جغرافیایی حمله می‌برد و در این راه شرایط و تحریمات محیط طبیعی را نیز به هیچ می‌شمارد و چه بسا آن را به نفع خود به خدمت می‌گیرد. از این رو سکونت انسان متعدد در محیط خشن جغرافیایی صرفاً به منظور ارضاء و انجام تماشیات و خواسته‌های او می‌باشد.

جوامع توسعه یافته امروزی در نواحی معتدل طبیعی با گرفته و راه تکامل پیموده‌اند. ولی در این نواحی نیز پاره‌ای از محدودیتهای محیط طبیعی در انتخاب مسیر و شیار زندگی انسانی بسیار مؤثرات است. اصولاً در هر محیط جغرافیایی بین عوامل طبیعی مساعدت و یا عدم مساعدت آب و هوای بیش از سایر عوامل طبیعی در زمینه گسترش پدیده‌های حیات می‌باشد چنانکه خالی بودن فضاهای وسیع در نقاط مختلف دنیا از نقطه نظر پراکنده‌گی توده‌های انسانی تماشگر خشونت و عدم مساعدت عوامل آب و هوایی است بر عکس فردگی توده‌های انسانی در نواحی ویژه جغرافیایی و در شهرهای معین زندگی حاکی از اعتدال و مساعدت مستقیم آب و هوای است و به عبارت دیگر پدیده آب و هوای در چنین نواحی جغرافیایی همواره عاملی برای فعلیتهای مداوم انسانی بوده است. نه

دوره یازدهم، شماره چهل و دوم / ۶۱

شرایط و مشکلات سخت محیطی معتقد بودند و عده‌ای نیز همه شرایط زندگی انسانی را در کنترل عوامل طبیعی که دور از کنترل انسان قرار گرفته جستجو می‌کردند. یعنی در جغرافیا به جای کنترل محیط طبیعی وسیله انسان به کنترل انسان به وسیله محیط طبیعی اعتقاد داشتند و از این نظر چیره‌محیطی با جغرافیایی زاده شد.

در قرن نوزدهم، نهیه موادغذایی برای تعذیب توده‌های انبوه انسانی، با مشکلاتی همراه بود اما در قرن بیستم، با توسعه تکنولوژی کشاورزی، موادغذایی کافی حداقل در پاره‌ای از کشورها تهیه گردید. این روند تدبیل نیز در کنترلهای محیطی یا جیرگرانی به وجود آمد در قرن بیستم، باکنش به چیره‌محیط، پیدایش چیره‌منگی بود چیره‌محیط به مدت نیم قرن، در ادبیات جغرافیایی آمریکا و سایر کشورها از ارزش علمی و دانشگاهی برخوردار گردید.

این امر بیشتر از پیشرفت‌های تکنولوژی منشاء می‌گرفت که قادر بود محیط طبیعی را به دلخواه انسان تغییر دهد و قدرت قوانین طبیعی را تضعیف کند برای این نظریه کشورهایی که دارای فرهنگ پیشرفت‌های می‌باشند می‌توانند بیش از سایر کشورها محیط طبیعی را رام کنند و مورد بهره‌برداری قرار دهند. زیرا فرهنگ پیشرفت‌های مرتباً تکنولوژی جدیدی می‌آفریند. ^(شکوهی، اندیشه‌های نو، ۲۶۲)

نقش انسان در رابطه انسان و محیط

اساس مکتب امکان گرایی در روابط انسان و طبیعت، بر این محور فکری دور می‌زند که طبیعت انسان را در مسیر ویژه‌ای حرکت نمی‌دهد بلکه امکاناتی در اختیار انسان قرار می‌دهد و انسان در انتخاب آنها آزاد است.^(جورج تات، ۱۱۳۶۵)

در واقع موضوع مهم در مکتب امکان گرایی همانا انتخاب آزاد انسان است. درجه امکانات هر ناحیه، با میزان قیمتی که انسان برای تقاضایش می‌پردازد تعیین می‌شود و به آن محدود می‌گردد. اگر ملتنهای جهان روزی به این باور برستند که ادامه حیات آنها به تولید موز در قلب بستگی دارد هیچ مرزی در مورد سرمایه‌گذاری در تولید موز درین نخواهد کرد.^(همان، ۲۶۵)

آب و هوای تأثیر آن در محیط

در بین عوامل طبیعی آب و هوای نقش بسیار مهمی در فعلیتهای انسانی در سیاره زمین دارد به طوری که هیچ نژاد، دسته و گروهی را امکان گزین از تأثیرات شگرف و عمیق آن نیست و همواره درخششکی و دریا، در جلگه و کوهستان میان مردم وحشی و جوامع مستعدن اثر ژرف و دیرپایی دارد.^(شکوهی، فلسفه جغرافیا، ۱۵۴)

از طرف دیگر عامل آب و هوای تأثیر مستقیم در میان عوامل سازنده محیط‌های جغرافیایی دارد به طوری که نه تنها در انواع خاک، پوشش گیاهی، پوشته زمین، آبهای ساکن و روان واقع می‌شود بلکه ساخت پاره‌ای از

توریسم زمستانی

توریسم زمستانی یکی از اشکال فصلی جهانگردی است که در گذشته طبقات ممتاز اجتماعی می‌توانستند از آن استفاده کنند ولی امروزه به علت رونق جهانگردی و وجود تسهیلات ارزان قیمت و عمومی شدن جایهای توریستی موردنوجه دیگر افسار مردمی نیز واقع شده است. تاکنون نواحی که دارای موقعیت‌های مناسب کوهستانی و دامنه‌های برفگیر بودند، شرایط ایده‌آلی برای توریسم زمستانی به وجودمی‌آوردند.^(۲) (رضوانی، جغرافیا و صنعت توریسم، ۷۴)

توریسم مناطق قطبی

با وجود آنچه درباره تأثیر آب و هوای بر فعالیتهای انسان از جمله گذران اوقات فراغت و توریسم گفته شد، پیشرفت انسان در صنعت و تکنولوژی این تأثیرگذاری را به حداقل می‌رساند. همچنانکه روزگاری آلپ اروپا، بلای طبیعی محسوب می‌شد ولی امروز آن را یک منبع طبیعی برای استفاده از ایام فراغت می‌شناسند.^(۳) پیتر هاکت، ترکیبی نو.^(۴) امروزه نواحی سرد جهان حتی نواحی قطبی نیز به عنوان سرزمنیهای بکر با توانهای ویژه محیطی موردنوجه جهانگردان قرار گرفته‌اند.

توریسم تجاری نواحی قطبی

توریسم تجاری در قطب جنوب از سال ۱۹۷۱ شروع شد اما فعالیت جدی در این زمینه از سال ۱۹۶۱ با ورود اولین کشتی توریستی به جنوبگان آغاز گردید. از آن زمان این صنعت به نحو قابل ملاحظه‌ای هم در تعداد و هم در ابعاد رشد یافته است.

هدف بیشتر توریستهایی که از جزایر و شبه جزیره قطب جنوب دیدن می‌کنند، دیدن چشم‌اندازهای زیبای این نواحی مانند شفق قطبی، خورشید نیمه شب، اجتماع زیبای پنگوئن‌ها، والهای غول پیکر و نیز پایگاههای تاریخی مکشفین اولیه قطب است. اقلیت کوچک و روزافزونی از جهانگردان به فعالیتهایی چون پرش، اسکی، کوهنوردی، موج سواری، و اسکی آرام روی آورده‌اند. با آن که بعضی از این تفریحات ممکن است مشکل به نظر آیند اما در آینده به آرامی رواج خواهد داشت و جهانگردان بیشتری علاقه‌مند می‌شوند. گستره سفیدپوش چشم‌اندازهای یخچی را تجربه کنند.^(۵) (Antarctic tour.org)

انجمن بین‌المللی گردانشگان تور قطب جنوب IAATO (International Association Antarctica Tour Organization) نیز با تأمین تدارکات و تحقیقات در این زمینه توجه مجامع و مدغوبین مختلف را به توریسم به عنوان یک منبع داشت جلب می‌نماید. این انجمن با حمایت از تورگردانی که به گسترش توریسم با استفاده از جاذبه‌های طبیعی و ساخته دست بشر در قطب جنوب می‌پردازند، هر روز توسعه می‌یابد. از طرفی فصل تابستان قطب جنوب که برای استفاده از طبیعت مناسب است، بافضل زمستان نیمکره شمالی همزمان بوده و امکان

ایجاد کننده محدودیت حاکم بر مرازهای معین و مشخص برای ادامه حیات.^(۶) (همان منبع، ۱۵۸ و ۱۵۹)

ویژگیهای آب و هوایی نواحی قطبی

این نواحی فاقد دوره گرم می‌باشند به طوری که میانگین درجه حرارت در گردهای ماه میان ۰ و ۱۵ درجه سانتیگراد کمتر است. از دیگر ویژگیهای این اقلیم، دوره‌های بارزی از روشنی و تاریکی است. زیرا خورشید در اغلب این نواحی قریب ۶ ماه از سال کاملاً از نظرها مخفی و به همین مدت نیز دائمآ در بالای افق نمایان است ولی به علت تابش مایل خورشید، نور آن ضعیف است. در دو ابر قطبی شمال و جنوب دوره روزانه تابش خورشیدار ۲۴ ساعت در زمان انقلاب تابستانی تا فقدان کامل آن هستگام انقلاب زمستانی، تغییر می‌کند.

به این ترتیب اقلیم قطبی در عرض‌های جغرافیایی ۳۳° و ۶۶° به بالا مشاهده می‌شوند. مرز این اقلیم معمولاً از مرز خاتمه رویش جنگلی یعنی جایی که اقلیم سرد از اقلیم قطبی متمایز ند شروع می‌گردد. همان‌گونه که پادآور شدید میانگین درجه حرارت گردهای ماه میان ۰ و ۱۵ درجه تا زمستان یکی باشند. از طرف دیگر همچنان که یک دوره سرد برای فعالیت گیاهان خاص حاره مؤثر است.

در مناطق قطبی یک دوره گرم برای اینگونه فعالیت از اهمیت به سزایی برخوردار می‌باشد. در نیمکره جنوبی تها منطقه‌ای که دارای شرایط قطبی است قاره قطب جنوب می‌باشد. در نیمکره شمالی مناطق هم‌جوار دریای بین سه قطب شمال در آسیا، اروپا و امریکای شمالی و جزایر وسیع شمالی نظیر گرینلند دارای اقلیم قطبی هستند در هر نیمکره این مناطق منشاء توده‌های هوای بسیار سردی هستند. که در زمستان به ویژه عرضهای میانه را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

به طور کلی میزان بارندگی سالانه در این نواحی از ۲۵۰ میلیمتر تجاوز نمی‌کند ولی به علت کمی تبخیر بارش‌های جوی روی هم انبیشه شده و به صورت پیچحالهای درآمده‌اند که حوضه‌های بسیار بزرگ بین سه خامات چندین هزار متر در گرینلند و قاره قطب جنوب تشکیل می‌دهند.^(۷) (جعفرپور، اقلیم شناسی، ۱۳۷۹)

تأثیر محیط بر صنعت توریسم

دانش جغرافیا توریسم را در چارچوب کلی جغرافیای انسانی - اجتماعی موردنرسی قرار می‌دهد و این رابطه محیط‌های طبیعی و انسانی و جاذبه‌های آن از جمله عواملی محسوب می‌شوند که موردارزیابی قرار گرفته و هر یک به طوریستی نقش خود را در توسعه و رونق این صنعت ایفا می‌نمایند. هر یک از تونها و جاذبه‌های زیست محیطی که با نقش فراغتی انسان در رابطه هستند به توریسم اشکال متفاوتی می‌بخشند و موجب تنوع فعالیتهای فراغتی و چشم‌اندازهای گوناگون توریستی می‌گردند.^(۸) (رضوانی، جغرافیا و صنعت توریسم، ۲)

یخ تراشیده شده می‌پردازند. سالنی که در مجاورت این محل برپا شده است برای میزبانی عروسی‌ها و مراسم غسل تعمید اختصاص یافته است. هر سال تعدادی از زوج‌های جوان مراسم عروسی خود را در این سالن برپا می‌سازند و عکس‌های عروسی خود را با استفاده از شبکه اینترنت هتل برای دوستانشان در سراسر جهان ارسال می‌دارند.

اکنون تکنوロژی پیشرفته موجب شده که هتل یخی جاکاس جاروی به عنوان اولین هتل نمونه جهان به وسیله بی‌سیم بهمه مکانهای اطرافش ارتباط داشته باشد و میهمانان بتوانند با نقاط دیگر تعامل بگیرند. آنها می‌توانند برای دوستان خود در سراسر جهان با پست الکترونیک پیام بفرستند و از تلفن اینترنتی نیز برای مکالمه استفاده کنند.

هر سال قبیل از رسیدن اولین میهمانان در ماه دسامبر هرمندان برگزیده‌ای به صورت میهمان به همراه متخصصین داخلی و بین‌المللی به طراحی قسمتهای مختلف هتل می‌پردازند. به علت سختی کار با برف، آنها به کمک لودر بر برف را قالب می‌زنند. بعضی از این فرمها ۵/۵ متر اتفاقع و ۶ متر عرض دارند. بعد از دوروز این فرم‌های آماده قابل حرکت دادن است و می‌تواند در محل جدید مورداستفاده قرار گیرد. سپس ستونهای یخی در اندازه‌های بزرگی که بتوانند وزن سقفهای عظیم یخی را تحمل نمایند آماده می‌شوند. بعضی از این فرم‌های یخی به وسیله تراکتور از رودخانه تورن حمل می‌شود.

این یخهای که به صورت کریستالهای شفاف از یخ زدن آب در حال حرکت رودخانه وجود آمدند با ایزارهایی که اکنون بسیار پیشرفته است تراش داده می‌شوند و زمانی که بنای اصلی درمه دسامبر پایان می‌یابد برای تزیین آن مورداستفاده قرار می‌گیرد. حضور هرمندان مختلف با سکه‌ای بی‌شمار و ترکیب این سکه‌ها با ویژگیهای یخ مجموعه‌ای بی‌نظیر و فضایی جالب و افسانه‌ای، راز آمیز و شگفت‌آور به صورت روی پرچ و خم از اتاقی به اتاق دیگر به وجود می‌آورد. اما افسوس همه این شاهکار بزرگ در اواخر آوریل با تابش اشعة خورشید شروع به آب شدن می‌کند. آخرین میهمانان در اوخر آوریل هتل را ترک می‌کنند و هتل یخی به تدریج به هتل آبی تبدیل می‌شود.

(the icehotel.jukkasjarvi.sweden)

برای آنکه ساختن هتل در سال بعد آسانتر باشد، معماران بلوك‌های بزرگ یخ را در زیرخاک ارده مخفی نمایند تا ذوب نشود. ولی مجسمه‌های یخی به ناجار آب می‌شوند. جهان طبیعت برای بشر این امکان را فراهم می‌سازد که هر سال با تکنولوژی و فضای جدید، اشکال جدیدی بازداده همانطور که دانه‌های برف به هم شبیه نیستند هیچ دوهتل یخی نیز کاملاً به هم شباهت ندارند و هر سال یک هتل یخی کاملاً متفاوت با سال قبل ساخته می‌شود و هرگز تکرار نمی‌شود.

پیکره‌های یخی با وجود آنکه چشم از دیدن آنها سیرینی شود ناپدید می‌شوند اما با ذوب خود فرصتی برای ایده‌ها و هنرها بی‌بدیل سال آینده فراهم می‌سازند تا چشم‌اندازی بین نظری دیگری سرشار از زیبایی و شکوه

دوره یازدهم، شماره چهل و دوم / ۶۳

فعالیت‌های مربوط به توریسم زمستانی را بیشتر می‌کند).

Anractice,A resource for serierge.htm

موقع ریاضی مشابه قطب شمال نیز چشم‌اندازهای مشابهی را برای توریست‌ها فراهم ساخته است. علاوه بر آن کشورهای اروپایی، امریکا، کانادا و روسیه دسترسی به این نواحی را مخصوص تابستانی می‌توانند از این فرصتها بهره مهای دوستان با استفاده از مرخصی تابستانی می‌توانند از این فرصتها بهره گیرند.(همان)

مطالعات موردي

الف - هتل یخی سوئد

این هتل هر سال در ماه دسامبر در جاکاس جاروی (jukkasjarvi) در ۲۰۰ کیلومتری شمال دایره قطبی در سوئد برروی رودخانه تورن و با استفاده از یخهای این رود بنایشده و در ماه آوریل آب می‌شود. جاکاس جاروی به معنی محل ملاقات یک بازار و جاده‌ای به فاصله نیم مایل از شرکت جاکاس آب (AB jukkas) است که به سوی هتل یخی می‌رود.

از اواسط دهه ۱۹۷۰ پیشنهادات متعددی برای فعالیت‌های چون قایق سواری برروی رودخانه، ماهیگیری و سورتمه سواری با سگها مطری شد و تعدادی جهانگرد در زمستانهای طولانی سردو تبره و برفی از آن بازدید کردند.

در سال ۱۹۹۱ شرکت جاکاس آب تصمیم گرفت به ماهیات زمستان به عنوان یک توان محیطی بسکرد. این شرکت کارش را با ساختن یک ایگلو (Igloo) نمایشی بر روی رودخانه تورن آغاز کرد. صدها نفر بازدیدکننده از وسعت ۶۶ متری این گالری متعجب شدند و عده‌ای حتی شب را در آن گذراندند.

این نمایشگاه هنوز هم به عنوان اولین نمایشگاه شمالگان به صورت تسوده‌ای یخ برپا است و استراحتگاهی مناسب برای افرادی است که می‌خواهند ایگلوها را که هزاران سال به رابطه انسان و محیط خدمت زیادی کرده‌اند، مشاهده نمایند. (Kirona city Guide sweden)

آشنایی بیشتر با هتل یخی در سوئد

در ده سال گذشته (از ۱۹۹۱ تاکنون) به رونق و اعتبار هتل یخی سوئد افزوده شده است این هتل که کار خود را از یک آتاق محرق در حدود ۱۰ سال قبل آغاز کرد، اکنون با وسعتی بیش از ۴۰۰ متر مربع و در حدود ۱۰۰۰ تن یخ و ۴۰۰ هزار متر مکعب برف خودنمایی می‌کند و در سال ۱۹۹۸-۹۹ از شش هزار و پانصد میهمان شبانه و چهل هزار بازدیدکننده، فصلی پذیرایی نموده است.

این هتل با ۱۷۷ آتاق دارای یک بخش پذیرش، یک سالن اصلی، یک نمایشگاه بیکری‌های یخی، یک تریاپی یخی (Ice Bar) از بین خالص، سینمای یخی و سوئیت ماه عسل می‌باشد. در هنگام عصر میهمانان در تریاپی هتل گرد هم جمع می‌شوند و به نوشیدن انواع نوشیدنی در لیوانهایی که از

آنچه در این مقاله آمد و البته مناسب با شرایط فرهنگی و اجتماعی جامعه ایرانی بتوانیم به توسعه صنعت پرسود گردشگری برای استفاده گردشگران ایرانی و خارجی پرداخته و از این راه به گسترش اشتغال که یکی از معضلات امروزی کشورمان است توفیق یابیم.

- * دکترای برنامه ریزی شهری - عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان و مدیر گروه آموزشی جغرافیا.
- ** دانشجوی دوره کارشناسی ارشد برنامه ریزی روستایی - دانشگاه اصفهان.

منابع

- ادبیگوئن، ج، اکوتوریسم، ترجمه اسماعیل کهرم، سازمان حفاظت از محیط زیست، تهران، ۱۳۷۴.
- جعفرپور، ابراهیم، اقلیم شناسی، دانشگاه تهران، چاپ دوم.
- دربیگی، مژده، مقاله درآمدی بر طبیعت گردی و پیامدهای اقتصادی آن، نامه پژوهش ۱۶ و ۱۷، ۱۳۷۹.
- رضوانی، علی اصغر، جغرافیا و صنعت توریسم، پیام نور، دوم، ۱۳۷۴.
- شکوبی، حسین، اندیشه‌های نو در فلسفه جغرافیا، گیاتاشناسی، اول، ۱۳۷۵.
- شکوبی - حسین، فلسفه جغرافیا، گیاتاشناسی، پنجم، ۱۳۶۹.
- صباغ کرمانی، مجید، صنعت جهانگردی در ایران، مرکز پژوهش‌های پیادی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، تهران، ۱۳۷۵.
- ویلسون، ادوارد، تنوع حیات، ترجمه عبدالحسین وهاب زاده، موزه آثار طبیعی حیات وحش ایران، تهران، ۱۳۷۶.
- هاگت، پتر، جغرافیا ترکیبی نو، ترجمه دکتر شاهپور گودرزی نژاد، سمت، سوم، ۱۳۷۶.

پاورقی

- ۱- بسیاری از کشورها باداشتن این محیط‌های طبیعی خشن به توسعه صنعت گردشگری پرداخته‌اند. بامراجعه به سایت اکوتوریسم در شبکه جهانی اینترنت با آدرس (w.w.w.Eco.Tour.org) می‌توان این موارد را باز شناخت.

نمایان ساز د. بر دیوار هتل یخی این جمله زیبا به چشم می‌خورد، بین از رودخانه می‌آید و به رودخانه باز می‌گیرد تنها خاطراتند که باقی می‌مانند. (همان منبع)

هتل یخی در کانادا

دو مین هتل یخی جهان در روز اول زانویه ۲۰۰۱ میلادی در نزدیکی آشیار مون مورانسی در حدوده دقیقه فاصله (با اتومبیل) از کبک گشایش یافت.

این هتل با هزار مترمربع و سمعت دارای ۶ سوئیت برای میهمانان، یک سالن و رویدی مرتفع و دو نمایشگاه هنری برای نمایش پیکرها یخی است. حتی مبلغان نیز از بین درست شده است و مانند هتل یخی سوئیت میهمانان شب را در کیسه‌های خواب بربروی تخته‌های یخی در انداختن که درجه حرارت نزدیک زمین در حدود -۳ است می‌گذاردند. بشی از چهارهزار پانصد تن برف و ۲۵۰۰ تن بین در عرض چهارهفته برای ساخت هتل یخی استفاده می‌شود. با این که ساختمان هتل یخی یک فرآیند کامل و پیچده است و باید هر چیزی از جمله تغیرات درجه حرارت و دمای عمومی ناشی از رفت و آمد و حضور میهمانان را تحمل نماید ولی به طور کلی براساس تکنیک قدیمی ساخت ایگلو می‌باشد. این هتل در زمستان سال بعد نه تنها مجدد ساخته خواهد شد بلکه حتماً برگردد و در محل متفاوتی خواهد بود این محل منطقه توریستی داکسی با فاصله بیست دقیقه از شهر کبک و منطقه کوهستانی وسیع است که می‌تواند در زمستان آینده میزبان رشنه وسیعی از فعالیتها از جمله سورتمه سواری اسکی و گردش با اتومبیل بربروی برف باشد. (CANDE.Travel canad's icehotel)

نتیجه گیری

گردشگری در دنیای امروز از صنایع سودآوری است که بسیاری از کشورها در آن سرمایه‌گذاری کرده‌اند و این صنعت بسیار کاربر و یکی از کارآترین صنایع برای افزایش اشتغال است. (صباغ کرمانی، صنعت جهانگردی در ایران) و به همین دلیل کشورهای پیشرفته در جهت توسعه این صنعت به رقابت فشرده با یکدیگر می‌پردازند.

کشور ما ایران نیز به واسطه داشتن شرایط و موقعیت‌های جغرافیایی مناسب و استعدادهای بالقوه و تا حدودی ناشناخته، جایگاه در خور توجهی در زمینه طبیعت گردی دارد و می‌تواند سودمندی‌شماری را از این طریق از آن خودسازد. گرچه شرایط فرهنگی و اجتماعی ایران، گسترش گردشگری را تا حدودی با محدودیت‌هایی روبه رو کرده است، طبیعت گردی با فراغ خاطر نسبتاً بیشتری از این نتگاهها از شرایط مطلوب تری برای رشد و توسعه برخوردار است. (دربیگ، درآمدی بر طبیعت گردی، ۲۲۵)

وجود قلل بلند بر فیکر در ارتفاعات البرز و زاگرس باداشتن برف دائمی و فاصله اندک از نقاط پر جمعیت شهری در ایران این امکان بالقوه را ایجاد می‌کند که در طی فصول سرد سال با ایجاد تأسیسات و امکاناتی نظیر